

Og saaledes kunde man blive ved med alle mulige saadanne Foranstaltninger fra Statens Side. Naar vi f. Eks. bygge en Frihavn herude ved Kjøbenhavn, saa stige disse Grunde herude paa Østerbro vældig i Værdi paa Grund af, at Staten har foretaget en saadan Foranstaltning; eller i alt, Fald støttet og givet Bidrag til en saadan Foranstaltning; og naar altsaa disse Grunde ejendomme derved stige i Værdi, burde de ogsaa svare noget mere i Skat. Og hvis vi nu vedtog en Lov om, at der skulde bygges en ny Havn et Sted ovre ved Thisted, hvor der jo er Tale om, at vi skulde have en Vestkysthavn, som jo vil koste ganske betydeligt, saa ville de Herrer være enige med mig i, at det vil være til betydelig Fordel for Grundejerne deroppe, som faa langt kortere Vej med deres Varer, som de skulde udføre til England, og med de Varer, som de skulde indføre igen. Følgelig vil det være en stor Fordel for de paagældende Grundejere, og følgelig bør de ogsaa svare noget i Skat. Derfor er ogsaa Værdiskatten rigtig.

Men naar man nu vil spørge: Hvorfor skal der i det hele taget svares Skat af faste Ejendomme i Stedet for, som nogle finde rigtigt, blot at lægge Skat paa Formuerne? Ja, herpaa kan jeg for mit Vedkommende og ogsaa vistnok for enkelte andre af Tingets Medlemmers Vedkommende svare, at vi mene ikke, at det kan gaa an at stryge al Skat af Jorden, thi det er i Virkeligheden Jorden, der betinger et Folks Eksistens. Nogle ville maaske sige: Hvorfor skal Jorden behandles paa en anden Maade end alle andre Værdier? Jo, det ligger ganske i Sagens Natur. Al Jord er national i Ordets strengeste Betydning, den er noget, som ikke kan tages ud af Landet, det er Jorden, hvorpaa vi bo, der betinger Samfundet. Alt andet kan forandres, Pengene kunne svinde væk, alle Værdier kunne svinde væk, alene Jorden bliver tilbage. Den er det Nødanker, som aldrig kan gaa væk, det er absolut den, som betinger Samfundets Eksistens. Og hvorledes har Jorden Værdi, og hvorledes stiger den i Værdi? Jo, Jorden faar Værdi blot derved, at Samfundet forøges. Tager man Jorden i af-sides Egne, f. Eks. i Argentina, hvad Værdi har den saa der? Ingen eller saa godt som ingen. Der er ikke Folk nok til, at det kan betale sig at bygge Jernbaner, og Jorden har derfor ingen Værdi. Men saa snart et Samfund foretager saadanne Foranstaltninger som at bygge Veje og Jernbaner og alt, hvad der elles

kan være Tale om, stiger Jorden i Værdi. Det er Samfundets, Befolkningens Tilvækst og Arbejde, der bevirker dette. Den blotte Tilstedeværelse ogsaa af saadanne i Samfundet, som ikke have Jord, men som dog skulde have Bolig, Føde og Klæder, bevirker, at Samfundets Jord stiger i Værdi. Følgelig bør ogsaa denne Jord til Samfundets fælles Kasse svare en Skat, en retfærdig og rimelig Skat. Havde denne Tanke været indført for lang Tid siden og fulgt, vilde det have set bedre ud, end det gør. Vi havde da ikke haft de store Prioriteter, vi havde ikke haft nødigt at gøre Gæld, og meget vilde have været anderledes. Vi havde maaske ikke haft de sammenbyggede og tæt bepakkede Byer, den store Tilstrømning fra Land til By og mange andre Ting. Det er derfor en saa stor Tanke, og det glæder mig, at man nu kan drøfte den her i Rigsdagen i fuldt Alvor. Naar det ærede Medlem for Køge (Alberti) og det ærede Medlem for Odense (Scavenius) mente, at jeg slet ikke havde forstaaet, hvad det drejer sig om, maa det vistnok bero paa, at de Herrer mere have syslet med politiske Bevægelser, politiske Manøvrer maaske, end med, hvad der virkelig gavner Samfundets Udvikling, hvad der er retfærdigt og til Held for de kommende Slægter. Jeg vil altsaa absolut hævde, at det er en saa heldig og retfærdig Beskatning, og at den vil faa saa stor Betydning for Samfundet, at det mere og mere maa gaa op for Befolkningen, at det er den Vej, man skal gaa.

Inden jeg gaar videre, vil jeg gerne slaa en Talemaade ned, som man møder alle Steder. Man siger: Vi kunne lige saa godt lægge Skat paa Pengene, paa Formuen, thi naar en Mands Ejendom er støgen i Værdi, faar han en Formue, og saa kunne vi lige saa godt lægge Skat paa denne Formue. Naar man saa dertil siger: Ja, men disse Penge kunne forsvinde, svares der: Nej, de blive jo dog et Sted, og saa komme vi til denne gamle forslidte Sætning, som jeg har hørt desværre alt for mange Gange selv af Folk, som man skulde tro ikke kunde bruge den: Det gør ingen Verdens Ting, naar Pengene blot blive her i Landet. Den Sætning passer jo aldeles ikke. Jeg ved ikke, om de paagældende regne med, at det er Bytteskillingerne, disse Tiører og Kroner, som vi dele omkring til hverandre, der blive her i Landet. Ja, de blive sikkert nok i Landet, men selve Nationalformuen forsvinder og kan rent forsvinde. Saa snart en Mand eller en Kommune foretager sig et aldeles unyt-